

Bruselis, 2023 05 31
COM(2023) 281 final

ANNEX

PRIEDAS

prie

Pasiūlymo dėl TARYBOS SPRENDIMO

**kuriuo siekiant Sąjungos interesų valstybės narės įgaliojamos tapti arba likti 2000 m.
sausio 13 d. Konvencijos dėl tarptautinės suaugusiųjų apsaugos šalimis**

PRIEDAS

KONVENCIJA DĖL TARPTAUTINĖS SUAUGUSIŲJŲ APSAUGOS

(sudaryta 2000 m. sausio 13 d.)

Šią konvenciją pasirašiusios valstybės,
atsižvelgdamos į poreikį tarptautiniais atvejais užtikrinti suaugusiųjų, kurie dėl asmeninių gebėjimų sutrikimų arba nepakankamumo negali ginti savo interesų, apsaugą, siekdamos išvengti savo teisės sistemų kolizijos jurisdikcijos, taikytinos teisės, pripažinimo ir suaugusiųjų apsaugos priemonių vykdymo užtikrinimo atžvilgiais, prisimindamos tarptautinio bendradarbiavimo svarbą suaugusiųjų apsaugai, patvirtindamos, kad visų pirma turi būti vadovaujamosi suaugusiojo interesais ir pagarba suaugusiojo orumui bei savarankiškumui, susitarė dėl šių nuostatų:

I SKYRIUS. KONVENCIJOS TAIKYMO SRITIS

1 straipsnis

- 1) Ši konvencija taikoma suaugusiųjų, kurie dėl asmeninių gebėjimų sutrikimų arba nepakankamumo negali ginti savo interesų, apsaugai tarptautiniais atvejais.
- 2) Konvencijos tikslai:
 - a) nustatyti, kurios valstybės institucijos turi jurisdikciją imtis suaugusiojo ar jo turto apsaugos priemonių;
 - b) nustatyti, kokią teisę tos institucijos turi taikyti vykdydamos savo jurisdikciją;
 - c) nustatyti, kokia teisė taikytina atstovaujant suaugusiajam;
 - d) numatyti apsaugos priemonių pripažinimo ir vykdymo visose susitariančiose valstybėse tvarką;
 - e) nustatyti susitariančiųjų valstybių institucijų bendradarbiavimo, kurio gali prireikti šios konvencijos tikslams pasiekti, tvarką.

2 straipsnis

- 1) Šioje konvencijoje suaugusiuoju laikomas asmuo nuo 18 metų amžiaus.
- 2) Konvencija taip pat taikoma priemonėms dėl suaugusiojo, kuris jų taikymo momentu dar buvo jaunesnis negu 18 metų.

3 straipsnis

1 straipsnyje nurodytos priemonės visų pirma gali būti taikomos:

- a) nustatant neveiksnumą ir apsaugos režimą;
- b) suaugusiajam nustatant teisminės arba administracinės institucijos apsaugą;
- c) globos, rūpybos ir analogiškomis institucijoms;

- d) paskiriant kiekvieną už suaugusįjį arba jo turtą atsakingą, jam atstovaujantį ar padedantį asmenį arba organizaciją ir nustatant jų funkcijas;
- e) suaugusįjį įkurdinant įstaigoje arba kitoje vietoje, kurioje galima suteikti apsaugą;
- f) suaugusiojo turto administravimui, išsaugojimui arba perleidimui;
- g) leidžiant imtis specialių suaugusiojo ar jo turto apsaugai skirtų intervencinių veiksmų.

4 straipsnis

- 1) Konvencija netaikoma:
 - a) išlaikymo prievolėms;
 - b) santuokos arba panašaus ryšio sudarymui, pripažinimui negaliojančiu ir nutraukimui, taip pat separacijai;
 - c) turto teisiniam režimui santuokos arba panašių santykių atveju;
 - d) turto patikėjimui ar paveldėjimui;
 - e) socialiniam draudimui;
 - f) viešosioms bendro pobūdžio priemonėms sveikatos apsaugos srityje;
 - g) priemonėms, kurių imamasi dėl asmens, tam asmeniui padarius baudžiamųjų nusikaltimų;
 - h) sprendimams dėl teisės į prieglobstį ir imigracijos;
 - i) priemonėms, kurių vienintelė paskirtis yra visuomenės saugumas.
- 2) 1 dalis nedaro poveikio asmens teisei atstovauti suaugusiajam toje dalyje išvardytais atžvilgiais.

II SKYRIUS. JURISDIKCIJA

5 straipsnis

- 1) Susitariančiosios valstybės, kurioje yra nuolatinė suaugusiojo asmens gyvenamoji vieta, teisminės arba administracinės institucijos turi jurisdikciją imtis suaugusiojo ar jo turto apsaugos priemonių.
- 2) Jeigu suaugusiojo asmens nuolatinė gyvenamoji vieta perkeliama į kitą susitariančiąją valstybę, jurisdikciją turi naujos nuolatinės gyvenamosios vietos valstybės institucijos.

6 straipsnis

- 1) Jeigu suaugusieji yra pabėgėliai ir dėl jų valstybėje vykstančių neramumų yra perkelti į kitą šalį, susitariančiosios valstybės, kurios teritorijoje šie suaugusieji atsidūrė juos perkėlus, institucijos turi 5 straipsnio 1 dalyje nurodytą jurisdikciją.
- 2) Prieš tai išdėstytos dalies nuostatos taip pat taikomos suaugusiesiems, kurių nuolatinės gyvenamosios vietos nustatyti neįmanoma.

7 straipsnis

- 1) Išskyrus suaugusiuosius, kurie yra pabėgėliai arba kurie dėl jų valstybėje vykstančių neramumų yra perkelti į kitą šalį, jurisdikciją imtis suaugusiojo ar jo turto apsaugos priemonių turi susitariančiosios valstybės, kurios piliečiai suaugusieji yra, institucijos,

- jeigu mano, kad gali tiksliau įvertinti suaugusiojo interesus ir prieš tai pasikonsultavo su jurisdikciją pagal 5 straipsnį arba 6 straipsnio 2 dalį turinčiomis institucijomis.
- 2) Ši jurisdikcija negalioja, jeigu jurisdikciją pagal 5 straipsnį, 6 straipsnio 2 dalį arba 8 straipsnį turinčios institucijos informuoja valstybės, kurios pilietis suaugusysis yra, institucijas, jog ėmėsi pagal aplinkybes reikalingų priemonių ar nusprendė, kad priemonių imtis nereikėtų, arba praneša nagrinėjančios bylą.
 - 3) Priemonių, kurių imamasi pagal 1 dalį, galiojimas baigiasi iš karto, kai pagal 5 straipsnį, 6 straipsnio 2 dalį arba 8 straipsnį jurisdikciją turinčios institucijos imasi pagal aplinkybes reikalingų priemonių arba nusprendžia, kad priemonių imtis nereikia. Šios institucijos atitinkamai informuoja institucijas, kurios ėmėsi priemonių pagal 1 dalį.

8 straipsnis

- 1) Jurisdikciją pagal 5 arba 6 straipsnius turinčios susitariančiosios valstybės institucijos, jei mano, kad suaugusiajam tai naudinga, gali savo iniciatyva arba kitos susitariančiosios valstybės institucijos prašymu prašyti, kad suaugusiojo ar jo turto apsaugos priemonių imtųsi vienos iš 2 dalyje nurodytų valstybių institucijos. Prašymas gali būti teikiamas dėl visų arba kai kurių tokios apsaugos aspektų.
- 2) Susitariančiosios valstybės, į kurių institucijas gali būti kreiptasi, kaip numatyta ankstesnėje dalyje, yra:
 - a) valstybė, kurios pilietis yra suaugusysis;
 - b) valstybė, kurioje buvo ankstesnė nuolatinė suaugusiojo gyvenamoji vieta;
 - c) valstybė, kurioje yra suaugusiojo turtas;
 - d) valstybė, kurios institucijas suaugusysis raštu pasirinko, kad jos imtųsi jo ar jo turto apsaugos priemonių;
 - e) valstybė, kurioje yra suaugusiajam artimo asmens, pasirengusio rūpintis jo ar jo turto apsauga, nuolatinė gyvenamoji vieta;
 - f) suaugusiojo turto apsaugos atžvilgiu – valstybė, kurios teritorijoje suaugusysis yra.
- 3) Jeigu pagal ankstesnes dalis pasirinkta institucija nesutinka su savo jurisdikcija, jurisdikciją išsaugo pagal 5 arba 6 straipsnį jurisdikciją turinčios susitariančiosios valstybės institucijos.

9 straipsnis

Susitariančiosios valstybės, kurioje yra suaugusiojo turtas, institucijos turi jurisdikciją imtis to turto apsaugos priemonių tokia apimtimi, kokia tos priemonės yra suderinamos su institucijų, turinčių jurisdikciją pagal 5–8 straipsnius, vykdomomis priemonėmis.

10 straipsnis

- 1) Visais skubos atvejais bet kurios susitariančiosios valstybės, kurios teritorijoje yra suaugusysis ar jam priklausantis turtas, institucijos turi jurisdikciją imtis visų būtinų apsaugos priemonių.
- 2) Priemonės, kurių pagal ankstesnę dalį imamasi dėl susitariančiojoje valstybėje nuolat gyvenančio suaugusiojo, nustoja galioti iš karto, kai institucijos, turinčios jurisdikciją pagal 5–9 straipsnius, imasi pagal aplinkybes reikalingų priemonių.

- 3) Priemonės, kurių imamasi pagal 1 dalį dėl susitariančiojoje valstybėje nuolat gyvenančio suaugusiojo, kiekvienoje susitariančiojoje valstybėje nustoja galioti, kai toje susitariančiojoje valstybėje pripažįstamos priemonės, kurių pagal aplinkybes reikėjo imtis ir kurių ėmėsi kitos valstybės institucijos.
- 4) Jeigu įmanoma, institucijos, kurios ėmėsi priemonių pagal 1 dalį, apie taikytas priemones informuoja susitariančiosios valstybės, kurioje yra nuolatinė suaugusiojo gyvenamoji vieta, institucijas.

11 straipsnis

- 1) Išimties tvarka susitariančiosios valstybės, kurios teritorijoje yra suaugusysis arba jam priklausantis turtas, institucijos turi jurisdikciją imtis laikino pobūdžio tik tos valstybės teritorijoje galiojančių suaugusiojo apsaugos priemonių, jei tokios priemonės yra suderinamos su priemonėmis, kurių jau ėmėsi pagal 5–8 straipsnius jurisdikciją turinčios institucijos ir jei prieš tai buvo konsultuotasi su jurisdikciją pagal 5 straipsnį turinčiomis institucijomis.
- 2) Priemonės, kurių pagal ankstesnę dalį buvo imtasi dėl susitariančiojoje valstybėje nuolat gyvenančio suaugusiojo, nustoja galioti, kai pagal 5–8 straipsnius jurisdikciją turinčios institucijos priima sprendimą dėl pagal aplinkybes galinčių prireikti apsaugos priemonių.

12 straipsnis

Vadovaujantis 7 straipsnio 3 dalimi, priemonės, kurių imamasi taikant 5–9 straipsnius, lieka galioti pagal jose nustatytas sąlygas ir tada, kai dėl pasikeitusių aplinkybių išnyksta jurisdikcijos nustatymo pagrindas, ir galioja tol, kol pagal šią konvenciją jurisdikciją turinčios institucijos tų priemonių nepakoreguoja, nepakeičia kitomis ar nenutraukia.

III SKYRIUS. TAIKYTINA TEISĖ

13 straipsnis

- 1) Vykdydamos savo jurisdikciją pagal II skyriaus nuostatas, susitariančiųjų valstybių institucijos taiko savo teisę.
- 2) Tačiau jei suaugusiojo ar jo turto apsaugai to reikia, jos gali išimties tvarka taikyti kitos pagal aplinkybes glaudžiai susijusios valstybės teisę arba į ją atsižvelgti.

14 straipsnis

Kai vienoje susitariančiojoje valstybėje pritaikyta priemonė įgyvendinama kitoje susitariančiojoje valstybėje, įgyvendinant priemonę vadovaujama antrosios valstybės teise.

15 straipsnis

- 1) Kai suaugusysis pats negali ginti savo interesų, suaugusiojo pagal sutartį arba vienašaliu aktu suteikti atstovavimo įgaliojimai, jų pakeitimai ir panaikinimas reglamentuojami valstybės, kurioje sudarant sutartį arba aktą buvo suaugusiojo nuolatinė gyvenamoji vieta, teise, nebent atskirai raštu pasirinkta vienos iš kitų 2 dalyje nurodytų valstybių teisė.
- 2) Valstybės, kurių teisę galima pasirinkti:
 - a) valstybė, kurios pilietis yra suaugusysis;
 - b) valstybė, kurioje buvo ankstesnė nuolatinė suaugusiojo gyvenamoji vieta;
 - c) suaugusiojo turto atžvilgiu – valstybė, kurioje yra suaugusiojo turtas.
- 3) Naudojimosi atstovavimo įgaliojimais būdas reglamentuojamas valstybės, kurioje jais naudojamosi, teise.

16 straipsnis

Jeigu 15 straipsnyje nurodytais atstovavimo įgaliojimais pakankamai nepasinaudojama, kad būtų garantuota suaugusiojo ar jo turto apsauga, įgaliojimus galima panaikinti arba pakeisti jurisdikciją pagal konvenciją turinčios institucijos priemonėmis. Kai atstovavimo įgaliojimai naikinami arba keičiami, reikėtų, kiek galima, atsižvelgti į 15 straipsnyje nurodytą teisę.

17 straipsnis

- 1) Sandorio, kurį sudarė trečioji šalis ir kitas asmuo, pagal valstybės, kurioje sudarytas sandoris, teisę turintis teisę vykdyti suaugusiojo atstovo funkcijas, galiojimo negalima užginčyti, o trečioji šalis negali būti laikoma atsakinga remiantis vien tuo pagrindu, kad kitas asmuo pagal šio skyriaus nuostatose nurodytą teisę neturėjo teisės vykdyti suaugusiojo atstovo funkcijų, nebent trečioji šalis žinojo arba turėjo žinoti, kad šios funkcijos reglamentuojamos antrąja teise.
- 2) Pirmą dalis taikoma tik tuo atveju, jei sandorį sudarė tos pačios valstybės teritorijoje esantys asmenys.

18 straipsnis

Šio skyriaus nuostatos taikomos ir tada, kai pagal jas pasirenkama ne susitariančiosios valstybės teisė.

19 straipsnis

Šiame skyriuje sąvoka „teisė“ suprantama kaip valstybėje galiojanti teisė, išskyrus teisės pasirinkimo taisykles.

20 straipsnis

Šiuo skyriumi nedraudžiama taikyti valstybės, kurioje suaugusysis turi būti saugomas, teisės nuostatų, jeigu tas nuostatas taikyti privaloma, neatsižvelgiant į tai, kokia teisė būtų taikytina kitu atveju.

21 straipsnis

Atsisakyti taikyti šio skyriaus nuostatose nurodytą teisę galima tik tuo atveju, jei jos taikymas akivaizdžiai prieštarautų viešajai tvarkai.

IV SKYRIUS. PRIPAŽINIMAS IR VYKDYMAS

22 straipsnis

- 1) Vienos susitariančiosios valstybės institucijų taikomos priemonės įstatymų nustatyta tvarka pripažįstamos visose kitose susitariančiose valstybėse.
- 2) Tačiau atsisakyti jas pripažinti galima, jei:
 - a) priemonę taikė institucija, kurios jurisdikcija nebuvo pagrįsta kuriuo nors iš II skyriaus nuostatose nurodytu pagrindu arba jo neatitiko;
 - b) išskyrus skubos atvejus, priemonė buvo taikyta teismo ar administracinio bylos nagrinėjimo metu, suaugusiajam nesuteikus galimybės būti išklausytam ir pažeidžiant pagrindinius prašomosios valstybės proceso teisės principus;
 - c) pripažinimas akivaizdžiai prieštarauja prašomosios valstybės viešajai politikai arba tos valstybės teisės nuostatomis, kurias taikyti privaloma, neatsižvelgiant į tai, kokia teisė būtų taikytina kitu atveju;
 - d) priemonė yra nesuderinama su vėlesne priemone, kurios imtasi ne susitariančiojoje valstybėje, kuri jurisdikciją turėtų pagal 5–9 straipsnius, jei vėlesnė priemonė atitinka pripažinimo prašomojoje valstybėje reikalavimus;
 - e) nesilaikyta 33 straipsnyje nustatytos procedūros.

23 straipsnis

Nepažeidžiant 22 straipsnio 1 dalies, bet kuris suinteresuotas asmuo gali prašyti susitariančiosios valstybės kompetentingų institucijų priimti sprendimą dėl kitoje susitariančiojoje valstybėje taikytos priemonės pripažinimo arba nepripažinimo. Procedūra reglamentuojama prašomosios valstybės teise.

24 straipsnis

Prašomosios valstybės institucija privalo atsižvelgti į nustatytus faktus, kuriais valstybės, kurioje taikyta priemonė, institucija grindžia savo įgaliojimus.

25 straipsnis

- 1) Jei reikia užtikrinti, kad vienoje susitariančiojoje valstybėje taikomos ir vykdytinos priemonės būtų vykdomos kitoje susitariančiojoje valstybėje, suinteresuotos šalies prašymu, šios priemonės skelbiamos vykdytinomis arba registruojamos vykdymui kitoje valstybėje vadovaujantis tos valstybės teisės aktuose nustatyta tvarka.
- 2) Kiekviena susitariančioji valstybė skelbia apie priemonių vykdytinumą ar registravimą paprasta ir operatyvia tvarka.

- 3) Atsisakyti priemonės skelbti vykdytinomis ar registruoti galima tik dėl vienos iš 22 straipsnio 2 dalyje nurodytų priežasčių.

26 straipsnis

Nepažeidžiant peržiūros, kuri yra būtina taikant ankstesnius straipsnius, pritaikytos priemonės neperžiūrimos iš esmės.

27 straipsnis

Vienoje susitariančiojoje valstybėje taikomų ir vykdytinomis paskelbtų ar vykdytumi registruotų priemonių vykdymas kitoje susitariančiojoje valstybėje užtikrinamas taip, lyg priemonių būtų ėmęsi tos valstybės institucijos. Priemonių vykdymas užtikrinamas pagal prašomosios valstybės teisę toje teisėje nustatytu mastu. v skyrius.

BENDRADARBIAVIMAS

28 straipsnis

- 1) Susitariančioji valstybė paskiria pagrindinę instituciją, kuri vykdo šioje konvencijoje tokioms institucijoms nustatytas pareigas.
- 2) Federacinės valstybės, valstybės, kuriose yra daugiau nei viena teisės sistema, arba valstybės, turinčios autonominius teritorinius vienetus, gali paskirti daugiau nei vieną pagrindinę instituciją ir nurodyti jų funkcijų teritorinį ar individualų mastą. Jeigu valstybė paskiria daugiau negu vieną pagrindinę instituciją, ji nurodo, kuriai pagrindinei institucijai galima teikti visą informaciją, skirtą perduoti atitinkamoms tos valstybės pagrindinėms institucijoms.

29 straipsnis

- 1) Pagrindinės institucijos bendradarbiauja viena su kita ir skatina savo valstybių kompetentingų institucijų bendradarbiavimą, kad būtų pasiekti šios konvencijos tikslai.
- 2) Taikydamos šią konvenciją, jos imasi atitinkamų priemonių, siekdamos suteikti informaciją apie savo valstybės suaugusiųjų apsaugos srities įstatymus ir galimas paslaugas.

30 straipsnis

Susitariančiosios valstybės pagrindinė institucija tiesiogiai arba per valstybės institucijas ar kitas įstaigas imasi visų atitinkamų priemonių, kad:

- a) konvencijos taikymo atvejais kompetentingoms institucijoms būtų sudarytos palankesnės sąlygos ryšiams visomis priemonėmis palaikyti;
- b) kitos susitariančiosios valstybės kompetentingos institucijos prašymu būtų suteikta pagalba nustatant suaugusiojo buvimo vietą, kai atrodo, jog suaugusysis gali būti prašomosios valstybės teritorijoje ir jam gali būti reikalinga apsauga.

31 straipsnis

Susitariančiosios valstybės kompetentingos institucijos gali tiesiogiai arba per kitas įstaigas skatinti naudotis tarpininkavimo, taikinimo arba panašiomis priemonėmis, kad šios konvencijos taikymo atvejais būtų darniai susitarta dėl suaugusiojo ar jo turto apsaugos.

32 straipsnis

- 1) Jei ketinama imtis apsaugos priemonės ir jei to reikia atsižvelgiant į suaugusiojo padėtį, pagal konvenciją kompetentingos institucijos gali prašyti bet kurios kitos susitariančiosios valstybės institucijos, kuri turi suaugusiojo apsaugai aktualios informacijos, suteikti tokią informaciją.
- 2) Susitariančioji valstybė gali pareikšti, kad prašymai pagal 1 dalį perduodami jos institucijoms tik per jos pagrindinę instituciją.
- 3) Susitariančiosios valstybės kompetentingos institucijos gali prašyti kitos susitariančiosios valstybės institucijų padėti įgyvendinti pagal šią konvenciją taikomas apsaugos priemones.

33 straipsnis

- 1) Jei pagal 5–8 straipsnius jurisdikciją turinti institucija ketina įkurdinti suaugusįjį įstaigoje arba kitoje vietoje, kur būtų galima suteikti apsaugą, ir jei toks įkurdinimas turi vykti kitoje susitariančiojoje valstybėje, institucija pirmiausia konsultuojasi su tos valstybės pagrindine arba kita kompetentinga institucija. Tuo tikslu ji pateikia ataskaitą dėl suaugusiojo ir kartu nurodo planuojamo įkurdinimo motyvus.
- 2) Prašančioji valstybė negali priimti sprendimo dėl įkurdinimo, jeigu prašomosios valstybės pagrindinė arba kita kompetentinga institucija per pagrįstą laiką tam paprieštarauja.

34 straipsnis

Visais atvejais, kai suaugusiajam gresia didelis pavojus, susitariančiosios valstybės, kurioje imtasi ar ketinama imtis suaugusiojo apsaugos priemonių, kompetentingos institucijos, gavusios informacijos, kad suaugusiojo gyvenamoji vieta perkelta į kitą valstybę arba kad suaugusysis yra kitoje valstybėje, tos kitos valstybės institucijoms praneša apie kilusį pavojų ir apie taikomas ar ketinamas taikyti priemones.

35 straipsnis

Pagal šį skyrių institucija neprašo ir neperduoda jokios informacijos, jei, jos nuomone, tai gali kelti pavojų suaugusiajam ar jo turtui arba didelę grėsmę suaugusiojo šeimos nario laisvei ar gyvybei.

36 straipsnis

- 1) Nepažeidžiant galimybės už suteiktas paslaugas nustatyti pagrįstus mokesčius, susitariančiųjų valstybių pagrindinės institucijos ir kitos valstybės institucijos padengia taikant šio skyriaus nuostatas patirtas išlaidas.
- 2) Bet kuri susitariančioji valstybė gali sudaryti susitarimus dėl mokesčių pasiskirstymo su viena ar keliomis kitomis susitariančiosiomis valstybėmis.

37 straipsnis

Bet kuri susitariančioji valstybė gali sudaryti susitarimus su viena ar keliomis kitomis susitariančiosiomis valstybėmis ir jais patobulinti šio skyriaus nuostatų taikymą jų tarpusavio santykiams. Tokį susitarimą sudariusios valstybės susitarimo kopiją perduoda šios konvencijos depozitarui.

VI SKYRIUS. BENDROSIOS NUOSTATOS

38 straipsnis

- 1) Susitariančiosios valstybės, kurioje imtasi apsaugos priemonės arba patvirtinti atstovavimo įgaliojimai, institucijos gali, gavusios prašymą, pateikti asmeniui, kuriam patikėta saugoti suaugusįjį arba jo turtą, pažymą, kurioje būtų nurodyta, kokias funkcijas tas asmuo turi teisę atlikti ir kokie įgaliojimai jam suteikti.
- 2) Jei nėra priešingų įrodymų, laikoma, kad pažymoje nurodytos funkcijos ir įgaliojimai suteikti tam asmeniui nuo pažymos išdavimo datos.
- 3) Pažymoms rengti kiekviena susitariančioji valstybė paskiria kompetentingas institucijas.

39 straipsnis

Pagal šią konvenciją surinkti arba perduoti asmens duomenys naudojami tik tais tikslais, kuriais buvo surinkti arba perduoti.

40 straipsnis

Institucijos, kurioms perduota informacija, užtikrina jos konfidencialumą pagal savo valstybės teisę.

41 straipsnis

Jokiems pagal šią konvenciją persiųstiems ar pristatytiems dokumentams legalizavimas ar panašūs formalumai netaikomi.

42 straipsnis

Kiekviena susitariančioji valstybė gali paskirti institucijas, kurioms teikiami prašymai pagal 8 ir 33 straipsnius.

43 straipsnis

- 1) Ne vėliau kaip šios konvencijos ratifikavimo, priėmimo, patvirtinimo arba prisijungimo prie jos dokumento deponavimo dieną apie 28 ir 42 straipsniuose nurodytą paskyrimą informuojamas Hagos tarptautinės privatinės teisės konferencijos Nuolatinis biuras. Nuolatinis biuras informuojamas apie visus jo pakeitimus.
- 2) 32 straipsnio 2 dalyje nurodytas pareiškimas pateikiamas konvencijos depozitarui.

44 straipsnis

Susitariančioji valstybė, kurioje suaugusiojo ir jo turto apsaugai taikomos skirtingos teisės sistemos ar teisės normų rinkiniai, tik tarp tokių skirtingų sistemų ar teisės normų rinkinių kilusios kolizijos atvejais neprivalo taikyti konvencijos normų.

45 straipsnis

Jei skirtinguose valstybės teritoriniuose vienetuose šia konvencija reglamentuojamiems klausimams taikomos dvi ar daugiau teisės sistemos ar teisės normų rinkiniai:

- a) bet kokia nuoroda į nuolatinę gyvenamąją vietą toje valstybėje suprantama kaip nuoroda į įprastinę gyvenamąją vietą teritoriniame vienete;
- b) bet kokia nuoroda į tai, kad suaugusysis yra toje valstybėje, suprantama kaip nuoroda į tai, kad suaugusysis yra teritoriniame vienete;
- c) bet kokia nuoroda į tai, kad suaugusiojo turtas yra toje valstybėje, suprantama kaip nuoroda į tai, kad suaugusiojo turtas yra teritoriniame vienete;
- d) bet kokia nuoroda į valstybę, kurios pilietis yra suaugusysis, suprantama kaip nuoroda į teritorinį vienetą, kuris nurodomas pagal tos valstybės teisės normas, arba, jei atitinkamų normų nėra, – į teritorinį vienetą, su kuriuo suaugusysis yra labiausiai susijęs;
- e) bet kokia nuoroda į valstybę, kurios institucijas suaugusysis pasirinko, suprantama kaip:
 - nuoroda į teritorinį vienetą, jeigu suaugusysis pasirinko to teritorinio vieneto institucijas;
 - nuoroda į teritorinį vienetą, su kuriuo suaugusysis yra labiausiai susijęs, jeigu, pasirinkdamas valstybės institucijas, suaugusysis nenurodė konkretaus tos valstybės teritorinio vieneto;
- f) bet kokia nuoroda į pagal aplinkybes glaudžiai susijusios valstybės teisę suprantama kaip nuoroda į pagal aplinkybes glaudžiai susijusio teritorinio vieneto teisę;
- g) bet kokia nuoroda į valstybės, kurioje imtasi priemonės, teisę arba įgaliojimus suprantama kaip nuoroda į teritoriniame vienete, kuriame imtasi tos priemonės, galiojančią teisę arba procedūrą arba į tokio teritorinio vieneto įgaliojimus;
- h) bet kokia nuoroda į prašomosios valstybės teisę, procedūrą arba įgaliojimus suprantama kaip nuoroda į teritoriniame vienete, kuriame prašoma pripažinimo ar vykdymo užtikrinimo, galiojančią teisę arba procedūrą arba į tokio teritorinio vieneto įgaliojimus;
- i) bet kokia nuoroda į valstybę, kurioje apsaugos priemonė turi būti įgyvendinama, suprantama kaip nuoroda į teritorinį vienetą, kuriame priemonė turi būti įgyvendinama;

- j) bet kokia nuoroda į valstybės organizacijas ar institucijas, išskyrus pagrindines institucijas, suprantama kaip nuoroda į atitinkamame teritoriniame vienetė įgaliotas veikti organizacijas ar institucijas;

46 straipsnis

Pagal III skyrių nustatant, kokia teisė taikytina valstybei, kurioje yra du ar daugiau teritorinių vienetų, kurių kiekvienas turi savą teisės sistemą arba teisės normų rinkinį, taikytiną šios konvencijos klausimais, vadovaujamasi tokiomis taisyklėmis:

- a) jei valstybėje galioja taisyklės, kuriose nurodoma, kurio teritorinio vieneto teisė taikytina, taikoma to vieneto teisė;
- b) jei tokių taisyklių nėra, taikoma atitinkamo 45 straipsnyje apibrėžto teritorinio vieneto teisė.

47 straipsnis

Pagal III skyrių nustatant, kokia teisė taikytina valstybei, turinčiai dvi ar daugiau teisės sistemų ar teisės normų rinkinių, taikytinų įvairių kategorijų asmenims šios konvencijos klausimais, vadovaujamasi tokiomis taisyklėmis:

- a) jei valstybėje galioja taisyklės, kuriose nustatoma, kuri teisė taikoma, taikoma ta teisė;
- b) jei tokių taisyklių nėra, taikoma teisės sistema ar teisės normų rinkinys, su kuriuo suaugusysis asmuo yra labiausiai susijęs.

48 straipsnis

Susitariančiosioms valstybėms palaikant ryšius, ši konvencija taikoma vietoj 1905 m. liepos 17 d. Hagoje pasirašytos Konvencijos dėl pilietinių teisių atėmimo ir panašių apsaugos priemonių.

49 straipsnis

- 1) Ši konvencija nedaro poveikio jokiai kitam tarptautiniam dokumentui, kurio šalys yra susitariančiosios valstybės ir kuriame yra nuostatų šios konvencijos reglamentuojamais klausimais, jei valstybės, to dokumento šalys, nėra paskelbusios priešingai.
- 2) Ši konvencija nedaro poveikio galimybei vienai ar kelioms susitariančiosioms valstybėms sudaryti susitarimus, kuriuose yra nuostatų šios konvencijos reglamentuojamais klausimais, taikomų vienoje iš valstybių susitarimo šalių nuolat gyvenantiems suaugusiesiems.
- 3) Vienos ar kelių susitariančiųjų valstybių šios konvencijos klausimais sudaryti susitarimai nedaro poveikio šios konvencijos nuostatų taikymui tokių valstybių santykiams su kitomis susitariančiosiomis valstybėmis.
- 4) Pirmiau išdėstytos šio straipsnio dalys taip pat taikomos bendriems įstatymams, paremtiems specialiais atitinkamų valstybių regioninio ar kitokio pobūdžio ryšiais.

50 straipsnis

- 1) Ši konvencija taikoma priemonėms tik tada, jei priemonių imamasi valstybėje, kurios atžvilgiu konvencija yra įsigaliojusi.
- 2) Ši konvencija taikoma priemonių, kurių imtasi po konvencijos įsigaliojimo, pripažinimui ir vykdymo užtikrinimui tarp valstybės, kurioje priemonių imtasi, ir prašomosios valstybės.
- 3) Nuo konvencijos įsigaliojimo susitariančiojoje valstybėje dienos ši konvencija taikoma atstovavimo įgaliojimams, kurie suteikti anksčiau 15 straipsnyje išdėstytas sąlygas atitinkančiomis sąlygomis.

51 straipsnis

- 1) Visa informacija, siunčiama susitariančiosios valstybės pagrindinei arba kitai institucijai, rengiama originalo kalba, kartu pateikiant vertimą į kitos valstybės valstybinę kalbą arba vieną iš jos valstybinių kalbų, o jei tai neįmanoma – vertimą į anglų arba prancūzų kalbas.
- 2) Tačiau susitariančioji valstybė, darydama išlygą pagal 56 straipsnį, gali prieštarauti anglų arba prancūzų kalbų, bet ne abiejų kalbų, vartojimui.

52 straipsnis

Hagos tarptautinės privatinės teisės konferencijos Generalinis sekretorius reguliariai šaukia specialios komisijos posėdžius šios konvencijos praktiniam veikimui apžvelgti.

VII SKYRIUS. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

53 straipsnis

- 1) Ši konvencija teikiama pasirašyti valstybėms, kurios 1999 m. spalio 2 d. buvo Hagos tarptautinės privatinės teisės konferencijos narės.
- 2) Konvencija ratifikuojama, priimama arba patvirtinama ir jos ratifikavimo, priėmimo arba patvirtinimo dokumentai deponuojami Nyderlandų Karalystės užsienio reikalų ministerijai, kuri yra šios konvencijos depozitaras.

54 straipsnis

- 1) Konvencijai įsigaliojus, prie jos pagal 57 straipsnio 1 dalį gali prisijungti bet kuri kita valstybė.
- 2) Prisijungimo dokumentas deponuojamas depozitarui.
- 3) Prisijungimas įsigalioja tik prisijungiančiosios valstybės ir susitariančiųjų valstybių, kurios per šešis mėnesius nuo 59 straipsnio b punkte nurodyto pranešimo gavimo dienos nepareiškė prieštaravimų dėl prisijungimo, santykiams. Prieštaravimą valstybės taip pat gali pareikšti ratifikuodamos, priimdamos ar tvirtindamos konvenciją po prisijungimo. Apie visus prieštaravimus pranešama depozitarui.

55 straipsnis

- 1) Jei valstybė turi du ar daugiau teritorinių vienetų, kuriuose šios konvencijos klausimais taikomos skirtingos teisės sistemos, tokia valstybė pasirašydama, ratifikuodama, priimdama, patvirtindama konvenciją ar prisijungdama prie jos gali pareikšti, kad konvencija galioja visiems jos teritoriniams vienetams arba tik vienam ar keliems iš jų, ir savo pareiškimą gali pakeisti bet kuriuo metu, pateikdama kitą pareiškimą.
- 2) Apie tokį pareiškimą pranešama depozitarui ir jame aiškiai nurodomi teritoriniai vienetai, kuriems konvencija yra taikoma.
- 3) Jeigu valstybė pagal šį straipsnį nepateikia jokio pareiškimo, konvencija turi būti taikoma visiems tos valstybės teritoriniams vienetams.

56 straipsnis

- 1) Bet kuri valstybė ne vėliau kaip ratifikavimo priėmimo, patvirtinimo ar prisijungimo metu ar teikdama pareiškimą pagal 55 straipsnį gali nustatyti 51 straipsnio 2 dalyje numatytą išlygą. Jokių kitų išlygų nustatyti negalima.
- 2) Bet kuri valstybė bet kuriuo metu gali atšaukti savo išlygą. Apie išlygos atšaukimą pranešama depozitarui.
- 3) Išlyga netenka galios pirmąją trečio kalendorinio mėnesio dieną nuo pirmiau išdėstytoje dalyje nurodyto pranešimo dienos.

57 straipsnis

- 1) Konvencija įsigalioja pirmą mėnesio dieną, praėjus trimis mėnesiams nuo trečio 53 straipsnyje nurodyto ratifikavimo, priėmimo ar patvirtinimo dokumento deponavimo dienos.
- 2) Paskui konvencija įsigalioja:
 - a) kiekvienai ją vėliau ratifikuojančiai, priimančiai ar tvirtinančiai valstybei – pirmą mėnesio dieną, praėjus trimis mėnesiams nuo jos ratifikavimo, priėmimo, patvirtinimo ar prisijungimo prie jos dokumento deponavimo dienos;
 - b) kiekvienai prisijungiančiai valstybei – pirmą mėnesio dieną, praėjus trimis mėnesiams nuo 58 straipsnio 3 dalyje nurodyto šešių mėnesių laikotarpio pabaigos;
 - c) teritoriniam vienetui, į kurį pagal 55 straipsnį plečiamas šios konvencijos taikymas – pirmą mėnesio dieną, praėjus trimis mėnesiams nuo tame straipsnyje nurodyto pranešimo dienos.

58 straipsnis

- 1) Valstybė, šios konvencijos šalis, gali šią konvenciją denonsuoti pateikusi rašytinį pranešimą depozitarui. Denonsavimą galima apriboti tam tikrais teritoriniais vienetais, kuriems ši konvencija yra taikoma.
- 2) Denonsavimas įsigalioja pirmą mėnesio dieną, praėjus dvylikai mėnesių nuo tos dienos, kai depozitaras gavo pranešimą apie jį. Jeigu pranešime nurodomas ilgesnis denonsavimo įsigaliojimo laikotarpis, denonsavimas įsigalioja pasibaigus ilgesniajam laikotarpiui.

59 straipsnis

Depozitaras praneša Hagos privatinės tarptautinės teisės konferencijos valstybėms narėms ir valstybėms, prisijungusioms pagal 54 straipsnį, apie:

- a) kiekvieną 53 straipsnyje nurodytą pasirašymą, ratifikavimą, priėmimą ir patvirtinimą;
- b) kiekvieną 54 straipsnyje nurodytą prisijungimą ir pareikštą prieštaravimą dėl prisijungimo;
- c) šios konvencijos įsigaliojimo pagal 57 straipsnį datą;
- d) 32 straipsnio 2 dalyje ir 55 straipsnyje nurodytus pareiškimus;
- e) 37 straipsnyje nurodytus susitarimus;
- f) 51 straipsnio 2 dalyje nurodytą išlygą bei 56 straipsnio 2 dalyje nurodytus atšaukimus;
- g) visus 58 straipsnyje nurodyto denonsavimo atvejus.

Tai patvirtindami, toliau nurodyti nustatyta tvarka įgalioti asmenys pasirašė šią konvenciją.

Sudaryta 2000 m. sausio 13 d. Hagoje anglų ir prancūzų kalbomis. Abu tekstai yra vienodai autentiški ir vienu egzemplioriumi deponuojami Nyderlandų Karalystės Vyriausybės archyvuose. Patvirtinta kopija diplomatiniais kanalais siunčiama kiekvienai valstybei, Hagos privatinės tarptautinės teisės konferencijos narei.